

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:		Felolós szerkesztő: ZÁDORY KÁROLY.	A lap szemeli részét illető közlemények a »Petrozsény és Vidéke« szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a Kiadóhivatalhoz küldendők. Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények árszabály szerint számítottak.
Egy negyedévre	2 kor.	Lap kiadó tulajdonos: FIGULI ANTAL.	
Fél évre	4		
Egész évre	8		
Egyes szám ára	20 fill.		

Az ígélet szép szó

Három ízben járt küldöttség a kormányánál azzal az okadatolt kérelemmel, hogy állítsa fel a kir. járásbírószágot Petrozsényben. A deputációkban képviselve volt az egész Zsilvölgy minden alkalommal. Ott voltak a politikai és az egyházközségek reprezentánsai és ugy a benyújtott petíciókban, valamint előszóval is dokumentálták, hogy az igazságszolgáltatás forumának szervezését az egész Zsilvölgy jogkereső közönségének életbevágó érdeke teszi szükségessé.

A meggyőző érvek az intéző faktorok jó indulatát felköltvén, minden alkalommal a biztató ígélet hatása, a siker biztos reményével tértek haza a községek küldöttei.

Több mint egyévtized telt el a várakozásban.

A kormányváltozások, az ország pénzügyi helyzete okozták a késedelmet és az a körülmény, hogy új járásbírószág csakis a törvényhozás hozzájárulásával szervezhető. Sokkal kisebb horderejűnek tartották a Petrozsényben felállítandó kir. járásbírószágot, semhogy emiatt egy pársoros törvényjavaslatot nyújtottak volna a törvényhozás elé, vagy a milliárdos állami költségvetésbe párezer koronát beállítottak volna.

Végre, a mostani kormány bölcsesége és jóakarata megtalálta az expedienst s anélkül, hogy a törvényhozás hozzájárulása, vagy új

kir. járásbírószág költségeinek a büdzsébe illesztése szükséges lenne, elhatározta a minisztertanács, hogy az érdekeltek és az igazságszolgáltatás sérelme nélkül beszüntetendő hosszafalu kir. járásbírószág helyett, tehát a törvényben megállapított létszám- és az állami költségvetés keretében szervezi a petrozsényi telekkönyvi hatósággal felruházott kir. járásbírószágot.

Es most már a Zsilvölgyi érdekeltségtől függ, hogy jogos kívánsága, évtizedes vágya teljesüljön.

Es éppen a kivitel stádiumában merül fel gátló, vagy a létesítést kockáztató akadály: a nervus rerum . . .

Most már a zsilvölgyi érdekeltségre hárul a feladat, hogy a kir. járásbírószág felállítása esetére tett ígéletét beváltsa, vagyis felépíttesse s felszerelje a hivatal- és börtönhelyiségeket s gondoskodjék arról, hogy a tisztviselők, segéd- és szolgaszemélyzet törvényes lakbérüket meg nem haladó összegért megfelelő lakást kapjanak.

Párszázezer korona építési s felszerelési költségről s ezentul évi párezer koronányi kiadás fedezéséről van szó.

Ezt a terhet elvállalta Petrozsény közönsége s viselésére nézve hozzájárulási készségüket a kormányhoz benyújtott memorandumokban s a deputációkban részvett küldötteik által kifejezésre juttatták a zsilvölgyi községek. Ami érthető, mert hiszen nem áll-e érdekében a járás valamennyi községének, hogy a Zsilvölgy köz-

pontján találja a kir. járásbírószágot és telekkönyvi hatóságot.

Es, ha ez az ügy eddig nem jutott volna kedvező stádiumba, most kellene minden lehetőt elkövetni, hogy ide érleljödjék.

Elérkezett a zsilvölgyi érdekeltség cselekvésének ideje, mert egy bekövetkezhető kormányválság, egy esetleges fordulat a bíróság szervezését hosszú időre elodázhathja, sőt meg-hiusíthatja s előlrol kezdethetjük a peticionálást.

A járásbírószág felállításához — mint említettük, — pénz kell. Ezt az anyagi hozzájárulást megígértük törekvésünk sikere biztosításának feltétele mellett. Ohajtásunk teljesült s így vállalt kötelezettségünk teljesítése előtt állunk.

Petrozsény, mint székhely már gondoskodott megfelelő értékes telekről. Nagy kérdés, hogy az építéshez s berendezéshez szükséges pénzt megszerezheti-e. A községnek ingatlan vagyona s egyéb, számításba vehető jövedelme nincsen. A háztartás költségeit, közkiadásait önadóztatás után fedezi s a pótdó már is oly magas, hogy azt a járásbírószág felállításával járó összes költségekkel emelni egyértelmű volna, a legtöbb polgárt érdeklőleg, az adóalap tönkretételével. Es az se bizonyos, hogy a községek kölcsön amortizálására biztosítékul elfogadnák-e a pénzügyi-teleket azt a kötelezettséget, hogy Petrozsény község közönsége költségvetésében gondoskodik az annuitásról.

„PETROZSÉNY és VIDÉKE” TÁRCÁJA.

Szinészet.

Vulkán, 1908. február hó.

Hétfőn Cassanova nem egészen telt ház előtt kitűnő előadásban. Színészeink kifogástalanul adták ez estén. A magyar szerző olykor mesterkelt muzsikáját oly precizitással vitték keresztül, hogy az este csupa taps volt. Az operett legértékesebb zenei része az előjáték (első rész) fináléja. Egy páratlan biztonsággal megalkotott szeksztet. Tartalmas, erős muzsika, amely zenekarral nagy hatást érhet el. A zongora kíséret kissé szintelen hozzá, bár Bodochányi karmester kitűnő kísé- rőnek látszik. Az első felvonás duója, amit Szalai Sziklaival énekelt hatásos és szép. A bensőséggel előadott remek szerelmi kettőst háromszor kellett megismételni. Ma ez a két előadó remekelt. Szalay csengő, szép hangja, közvetlen előadása lebilincselte a közönséget. Sziklai is mintha kezdene a helyzetét megbarátkozni. Az arcképjelenete igaz és ügyesen keresztül vitt volt. A párbaj kettős, amelyet Szalaiival énekelt a legügyesebben megénekelt száma. Kóhalmi kissé kényelmesen játszott. Csak a gunár nótánál melege- dett fel, amit dicséretesen énekelt. Abonyi és Deák kis szerepüket kihasználták, amennyire csak lehetett. Rónai is énekelt. Szerenád. Jeles acitilén világítás mellett. Hogy az ördög Apó! Ördög! A pokol egy pár kaszinói karosszékkal volt megalkotva. Ami nagyon mulatságos volt. A XIV. Lajos palotája pedig akuráta a pokol vala. Hanem majd máskor! Nemde? — A kar jó, amiért Bodochányi karmestert kell megdicsérnünk. Az ö

érdeme, hogy a szereplők biztos hangvételükkel igazán jó operett énekesekké válnak.

Kedden »Az ördög«. Molnár Ferencz híres szín- műve. A huszadik század erkölcs-darabja. Amely elénk állítja azt a keserű tényt, hogy hogyan bukik az asszony. Örülhetnek a férfiek, a vének. Es a fiatalok is. Mert az egész olyan egyszerű. Es az ördög, ez az érdekes sport-man ma már napi alak és az asszony, a ki bukik, oly ismert. A festő meg — ha talán nem is festő — itt él közöttünk. Csak azt nem tudtuk, hogy ehhez a sportoláshoz ilyen kelleme s filozófiálás kell, mint amit ma látunk. Nem tudtuk, hogy az asszony bukása olyan természetes. Hogy azt mi is meg tudjuk cselekedni, ami az asszonyt a szeretőjével összehozza. Ezt nem tudtuk. De ma már tudjuk. Megtaniott rá Molnár Fe- rencz úr. Es élni is fogunk vele, bizonyára. Oh, azt a világot éljük, mikor már az erkölcsi telenséget is tanulni kell. Kellemes, édes beszédű tanítóktól és nyilvánosan ugyan. De tanulni kell. Mert másként hova lenne a drámai rodalom. — Az előadás? Jó volt. De hiszen nem is lehetett rossz. Azok az aforizmak, amiket az »ördög« nekünk beadott, maradhat-e hatás nélkül? Kóhalmi elég jól dresszírozott színész ahhoz, hogy azt, ami a szövegben van el tudja mondani sokszor öntudatosan, sokszor éppen ellenkezőleg, de mindig a vidék ízlésének megfelelően. Egy megjegyzésünk van. A színész, ha vi- déki is, szokják le arról a bántóan bosszantó játékról, ami abban kulminál, hogy beszéd közben, talán a leg- értékesebb részeknél (nem épen a tegnapi darabról szó- lunk, a mikor a partnerekkel kellene megjátsszani azt a jelenetet, a közönséggel kacérkodik. Mintha lesné a hatást. Az ujlóadó iskola ezt a legnagyobb mérték-

ben kárhoztatja. Kárhoztatandó is. Ebbe a hibába le- ledzik és pedig erősen leledzik a cimszerep megjá- szója. A festő Dénes volt. Kár, hogy ezt a fia al színeszt ilyen szerepekkel kompromittálják. Nem neki való és nincs is kedve megjátsszani úgy látszik. Nehéz, bár szimpla valami, ami sok-sok arcját éket kíván. Es mozgékony- ságot. Adjanak csak Dénesnek énekes szerepet, abban megtalálja önmagát. Kulinyi Jolánja középserű, el- nagyvált alak. Ha már egyszer bukni kell annak az asz- szonynak, bukjon jól. Még két szereplő volt olyan, kit érdemes volt meghallgatni. Az egyik Fonó Gizi, aki- nek érkes orgamma van a beszédhez és Abonyi, aki mint társalgó színész nagyon jó. Együttjes jelene- tükét szívesen emlíjük meg. — Szóval a huszadik szá- zad erkölcsrajzát is láttuk. Kikünn kép és — sit venia verbó — undorodunk tőle.

Szerdán »A legvitézesebb huszár«, tulzásokkal garnírozva. A szinpadon a legnagyobb szabadság, mondhanánk: fegyelméletlenség. Ha megemlíjük Dé- nes férfias Simonyiát, Fonó Gizi, Sziklai és Deák tulzásait, Kóhalmi jól megrajzolt kaplárját, beszámol- tunk az előadásról.

»Napoleon öcsém«-című, Rákosi Viktor vigjátékát csütörtökön mutatták be. Es ha nem is a legki- fogástalanabb volt az előadás, de egyik-másik színész alakításao-lyan volt, amiért elnézzük a többi hibáját. A cimszerep személyesítője pl. kifogástalan volt. Ez estén Deák átgondolt és értékes alakot hozott szinpadra. Bebizonyította, hogy ha a tulzástól mentes a játéka, nem- csak azért középpontja a játéknak, mert a cimszerep személyesítője, de mert kedélyes tartalmas. Kóhalmi a színházi sugóból olyan figurát csinált, hogy a tapstól

Ez a körülmény felette kritikussá teszi a helyzetet.

De, ha a járás többi községei, eddig hangoztatott s megcáfoltan érdekeltségük kimutatható arányában hozzájárulnak a költségek viseléséhez, akkor kétségtelenül több pénzintézet készséggel megszavazza a törlesztés kölcsönt. És ezzel el lenne hárítva a kir. járásbírósg felállításának pénzügyi nehézsége s Petrozsény adózó polgárait se nehezednék elviselhetlen teher.

De nem is volna se méltányos, se igazságos, hogy kizárólag Petrozsény község községe hordozza az összes terheket, azoknak az előnyöknek biztosításáért, melyeket a Zsilvölgy összes községeinek jogkereső polgárai élveznek.

Ilyen áldozatot, az egyébként is — mondhatni — erejét fölülmuló közterheket viselő petrozsényi adózóktól az érdekeltségük tudatával bíró községek nem kívánhatnak.

Azok a derék községek, amelyek annak idején a petrozsényi gimnázium létesítésének költségeihez készséggel hozzájárultak, holott a polgárok érdekét ennek a közművelődési intézménynek biztosítása nem érintette oly közvetlenül, mint az itteni kir. járásbírósg szervezése; ha alkalmas módon a létező helyzetről tájékoztatást szereznek, bizonyára nem fognak idegenkedni a kir. járásbírósg szervezésének biztosítása végett érdekeltségük arányában indokolt hozzájárulástól, amire egyébként erkölcsi kötelezettséget is vállaltak akkor, midőn kiküldöttük által több ízben ígéretet tettek a kormánytól tisztelegtet

megakadt az előadás. Macákban meg Kun csinált sajtóságot maszkjával, a komikus erejével ható gyilkost. Kulinyi ma értelmesen beszélt. Feketéről azonban nem szabad ez egyszer szólni. A vigjáték telt házat hozott össze.

Pénteken Verő operettje, a «Bajusz» kis közönség előtt sok bejöttel és jó kedvvel. Mindjárt megemlítjük, hogy Szalay aranyos jókedvvel játszott. Hangja erőteljesen csengett ez estén és a szentjánosbogárról szóló nótát (Lizsírátából) oly bravúrral énekelte, hogy többször kellett megismételnie Sziklai (Ottó gróf) kellemes volt. Nagyon tetszett a hölgyeknek. Főző Gizit ruhája kiránt a többi közül. Alakítását azonban szívesen láttuk. Köhalmi János a törülközőt. Kulinyi, (Ilona) eleven, szép lány, akinek kár szépségnek lenni. Deák a borbély parányi szerepét a legaprólékosabban kidolgozta.

Sombaton Lehár operettje a «Drótostót» közepes ház előtt ment. Az előadásról azonban — szíves engedelemmel — nem nyilatkozunk. Ha Szalai és Deák nem lettek volna a színpadon, azt gondoltuk volna, nem a Kunhegyi társulata van Vulkánban. Szóval ne beszéljünk róla.

Vasárnap délután egy bájos gyermekmese került színre sok gyermek előtt és sok jóakarattal előadva. — Este utolsó előadásul látták a «Csárda virágát» Lukács népszínművét. Az előadás leginkább azért volt érdekes, mert nagyon családias volt. A közönség — mely zsúfolásig megtöltötte a színházat — kedélyesen bele-bele szólott az előadásba. Az is szép és — kellemes. Köhalmi Kód Gyurkája szépen átgondolt alak volt. Deák (Gazsi) minden tudását beleöntötte a szerepébe. De jó is volt, amit az estén től láttunk. Fekete (Kazal Tamás) nem értette meg a szerepét. Ezért aztán egy lehetetlen embert állított élénk. Abonyi ma este kétszeresen Teca volt, a játéka azonban egyszerűen se volt jó. Megemlítjük Sziklai és Rónai játékát, ami egyaránt közepes volt.

*

Kunhegyi direktor ezzel befejezte a zsilvölgyi előadásokat. Jó anyagi és jó erkölcsi eredménnyel. Városunkból Hátszegre, onnan Szászvárosba megy. A jövő színi-évadra, mely ezután szeptember hónappal kezdődik, teljesen újja szervezeti társulatát s így fog visszatérni körünkbe a következő szezonra. A színpadikus, kellemes direktor többszörösen kijelentette, hogy a Zsilvölgyet nagyrabecsüli s ambíciója közönségünk meglegedését kéri meg.

K.

küldöttségek után, hogy a Petrozsényben, mint a Zsilvölgy központján felállítandó kir. járásbírósg szervezésének az érdekeltségre háruló költségei viseléséhez hozzájárulnak.

Ezen ígéret beváltásának ideje elérkezett.

Diák mulatság.

Schiller Sturm und Drang periodusnak nevezi azt a kort, amikor az ő költői lelke kiforrott. Szóval e név alá főleg ifjúkorára eső küzdelmes napjai igyekeznek foglalni. Ez elnevezés talán az ifjúság korára általában.

Ez a korszak, mikor még az élet borús napjai nem ismerve rózsáknak látjuk a jövőt. Mikor a serdülő emberben sejtelmes érzések támadnak, mint a szerelem, a nagyra vágyás, az önbecsülés érzései és ezen érzések elrejtetik az ifjú élet küzdelmeit és úgy vesszük észre, hogy csak élvezni rendelt minket ide a providens természet.

E korra esik a szervek és a lélek harca. Az akarat küzd a képzelet ellen. Ez a belső küzdelem teszi oly széppé az ifjúkort és talán ez az oka annak, hogy az elveszett kincs után, a letűnt hír után nem sohajtózik annyit az ember, mint elmúltott ifjúkora után.

Ifjaink egy kezdő gimnázium biztatón ragyogó csillogai. A kulturának temploma büszkén tekint vissza a múlt, ifjai pedig e hó 15-én lefolyt mulatságuk alkalmával élénk bizonyosságot adtak a magyarság szellemének e vidéken való propagálása iránti buzgóságuknak, a szép és nemes, szóval a szellemi világ felé való igaz vonzódásuknak.

A bányatársulat dísztermét már korán megtöltötte a vidék és helyi közönség színe-java úgy, hogy fél 9 órakor kezdetét vehette a táncot megelőző izlésesen összeállított hangverseny.

Az első szám Farkas Imréné «Vén cigány» című melodráma volt. E számot Tantó Gyula VII. o. t. töltötte be. Vigh Miczike zongorakísérete mellett, Tantó rátermettségével, ügyes hanghordozásával, kifejezőteljes orgonumával hatásos szavalónak bizonyult, Vigh Miczike pedig a zongora hangjain keresztül lelkübe varázsolta azt a misztikus kort, melyben a melodráma, mint történet lejátsszódott. Frenetikus tapsot arattak. Ezután Berkovits Dávid hegedűn Beriot «a moll» koncertjét adta elő, míg Fehér Irénke őt zongorán kísérte. Berkovits ügyesen kezeli a nyiretyűt, minden vonása nagy gyakorlatosságot árul el és dacára a darab nehézségeinek futamai mindig tiszták, stakatoit tökéletesek. A kíséret épen nem maradt el. A kísérő pici ujjacskái oly játszi könnyedséggel futkosnak a billentyűkön és maga a játék oly kellemes hatással volt ránk, hogy elkellett felejtenünk hogy kis lány hozza rezgésbe a «velőket rázó hurokat». Csak ráadással szabadultak a közönség ovációi elől.

Frappáns tökéletességgel az arany kedély hangján adta elő Farkas Gerő VI. o. t. Gabányi «Lakást kereső» című monológját. Mimikája, mely bennünket gyakran nevetésre késztetett egy hivatásos komikusnak is dicséretére válik, de sikerének is lehetnek irigyei.

Az utolsó szám W. Steeger Xilophon szólóban előadott polka mazurkája volt. A szót Fehér Sándor játszotta, a kíséretet pedig a főgimnázium zenekara látta elő. Ugy a szólójáték, mint a kíséretben megnyilatkozott teljes konszonancia teljesen kielégítette a hálás közönséget. A darabot a szereplőknek meg kellett újrázni. A zenekarban Berkovits Dávid vezetése alatt közreműködtek Dombora László, Janza Pius, Jekel József, Rosenberg Imre, Sárosy Gyula és Stánka Szilárd.

A hangversenyt reggelig tartó tánc követte. Ifjaink itt is kitettek magukért. Egy mamának sem volt alkalma médikéjét oldala mellett őrizni, mind táncoltak, egyik táncos karjáról a másikra szökve. A jelen voltak egy kellemesen eltöltött éjszakai emlékeit vive magukkal bizonyára elismeréssel fognak nyilatkozni a rendező ifjúságról. Elismerés illeti főképen Esztergályos Ágoston főrendező tanár urat.

Baksay Mór.

KÜLÖNFÉLÉK:

— Személyi hír. Az Oszwald János halálával üresedésbe jött lupényi állomásfőnöki tisztséget a m. kir. államvasutak igazgatósága betöltötte. Erre a felelősségetes fontos pozícióra Sebő Jenő paulisi állomásfőnököt nevezte ki az igazgatóság, ama meggyőződéstől indítva, hogy mint hivatásának magaslatán álló, szakértett és kipróbált hivatalfőnök a terhes szolgálat

követelményeinek eleget teend. Sebő Jenő huzamos ideig volt vezénylőtiszt a petrozsényi állomáson s mint előző, buzgó és pontos hivatalnok az osztalton nagyra-becsülésre magát érdemessé tette s a társadalmi életben, az intelligens körökben jó modora, szeretetre méltóságáért közkedveltségnek örvend. Kinevezése különösen Lupényben kedvő fogadtatásra talált.

— Eljegyzés. Ungár Jenő aradi kereskedő eljegyezte Petrozsényben f. hó 9-én Gross Hermann kedves leányát Margitot.

— Letört reménybimbó. Kicsiny sirdomb friss hantja alatt nyugszik Spiegel Gyurika s oda van temetve a vigasztalhatlan szülők minden reménye, minden öröme. Az életerőtől duzzadt 6 éves kedves, okos gyermek, egyetlen fiacskája volt Spiegel Sándor petrozsényi m. v. osztálymérnök és neje, kiknek aggódo gondozása s az orvosi tudomány nem voltak képesek a szépmérenyű gyermeket a kegyetlen haláltól megmenteni. Pár napi betegség után örök éjszaka sötét homálya borult a rövid élet derengő hajnalára. «Hiába hull könnyű a hamvadó porára, alszik Ő, nem ébred fel zarára». A szülők mérhetlen fájdalommal nem enyhítheti vigasztalás, nem a nagyrészt, mely különösen a temetésnél f. hó 20-án nyilvánult. A szeretet virágaiból font koszorút helyeztek a ravatalra: «Felejtethetetlen Gyurikánknak» — Apuka, Anyuska, Ibolyka. «Édes Gyurikánknak» — a nagyszülők. «Szeretett iskolatársunknak» «Gyurikánknak» — Cirbesz és Darvai bácsi. «Részvétünk jeléül» — T. «Gyurikánknak» — Viki és Jenőke. «Gyurikánknak» — az osztálymérnökség központi személyzete. «A petrozsényi pályafentartás iparosaitól» — «Kis barátunknak» — Sarkadi, Raab, Dorogi, Polgár bácsi. «Gyurikánknak» — Dr. Weisz család. «Szomorkodó pajtasaid» — Kálmán, Józka, Jenőci. «Gyurikánknak» — Földes és neje. «igaz részvétünk jeléül» — a pályafelvigyázók. «A petrozsényi fűtőház személyzete» — «Gyurikánknak» — Tóni néni és Gyula bácsi. «Édes Gyurikánknak» — Várdi Sári és Laczi. «Szeretett jó pajtasunknak» — Marek Lajos és Béla. «Kedves Gyurikánknak» — Oszwald család. «Gyurikánknak» — Sternbergék. «Az édes Gyurikánknak» — Dr. Rosenberg és családja. «Gyurikánknak» — Rosehnál Anie.

— Az erdélyi református püspök. Az erdélyi-részi református egyházkerület f. hó 18-án délelőtt tartotta meg püspök-választó renkívüli közgyűlését, melyen a Bartók György halálával megüresedett püspökségre Kenessy Béla egyházkerületi főjegyzőt választották meg. A rendkívüli közgyűlésre, amelyen Bánffy Dezső báró elnököl, az egyházkerületi tagok szokatlan nagy számban jelentek meg. Bánffy Dezső báró megnyitó beszédében meleg szavakkal elparentálta az elhunyt püspököt. Majd a közgyűlés elhatározta, hogy a püspök választást nyilvános ülésen titkos szavazással ejtik meg. A beadott 141 szavazat kivétel nélkül Kenessy Béla egyházkerületi főjegyző nevét tartalmazta. A közgyűlés ezután elhatározta, hogy az április 7-én tartandó egyházkerületi rendes közgyűlésen fogják elparentálni Bartók püspököt és egyidejűleg Kenessy beiktatni, valamint ugyanakkor ejtik meg a választást az egyházkerületi főjegyzői állásra, amelyet az eddigi hangulatból ítélve, valószínűleg Nagy Károly teológiai tanár fog elnyerni. Kenessy Béla 1858-ban született Szegeden, Tanulmányait a budapesti református középiskolában és a ref. teológiai akadémián végezte, Ezután az utrechti egyetemen töltött egy esztendő, majd hosszabb tanulmányutat tett Hollandiában, Angliában és Németországban. 1882-ben már magántanárként választották a budapesti református teológiai akadémián, 1886-ban a héber nyelv és írásmagyarázat és a biblia-tudományok tanszékére rendes tanárnak választották meg. 1892 óta az orsz. református egyházi közalap előadója és jegyzője volt. 1895-ben a kolozsvári ev. ref. teológiai fakultás igazgatójának hívták meg. Irodalmi munkásságát lelkésznevelő korában kezdte meg, Mint a protesztáns irodalmi társaság titkára hosszabb időn keresztül szerkesztette a társaság kiadványait. A folyóiratokban megjelenő nagyobb tanulmányain és több önállóan kiadott munkáján kívül a sajtó alatt levő biblia-revizio számára a Bírák könyvét és a Királyok 2. könyvét ő fordította magyarra.

— Bíró-választás. Az idők jele, hogy Vulkánban az eddig szokásos ama uzust, hogy írástudatlan benszült bírót válasszanak a polgárok: elvetették. Nagyon helyes is. Tudja-e képviselni a községet egy ilyen az intelligenciát teljesen nélkülöző bíró? Nem A vulkáni polgárok a napokban választottak a következő ciklusra első és második bíró. A községet élére állítottak ez al-

kalommal Papp Sándor gyógyszerészt, akit az egész vidék mint egyenes, szillárd jellemű embert ismer. Második bíró pedig Miklós Antal társulati szállásmester lett. A választást mindenki nagy meglepetéssel és örömmel fogadta. A község helyes irányu fejlődésére a Papp gyógyszerész közszeretében álló egyénisége elég garancia.

— **A zsilvölgyi első halásztársaság** **Lupényban** saját pénztára javára nagyságos Krizkó Bohusné urasszony védnökségével 1908. évi február hó 29-én a Mandl-féle vendéglő összes helyiségeiben táncvigalmat rendez. Kezdeté este 8 és fél órákor. Belépti-díj: Családjegy 5 korona, személyjegy 3 kor. Jegyek előre válthatók Bruszt Ede vendéglősnél. Választmány: Krizkó Bohus elnök. Dr. Kaczander József al-elnök. Klein Jakab jegyző. Vitkó Kornél pénztárnok. Buda Lajos, Franz János, Maderspach Viktor, Mike János, Schwemhammer István, Schwemhammer Gusztáv választmányi tagok. A táncvigalom fényes erkölcsi és anyagi sikere bizosítottan tekinthető. Ezután is felhívjuk reá az érdeklődők figyelmét. A zsilvölgyi halásztársaság már 6 év óta csendben, minden feltűnés nélkül hasznosan működik és a haltenyésztés terén öröndetes sikert ért el. Létezéséről azonban még az érdeklődők is alig birtak tudomással. A rendezendő táncvigalom kedvező alkalom arra, hogy a nemes sport és közhasznú haltenyésztés iránt érdeklődők az ügy élén álló tekintélyes faktorokkal érintkezésbe lépve a társaság üdvös céljának előmozdítása iránti hajlamuk érvényesítésére módot találjanak. Igen sokan vannak ilyenek a Zsilvölgyben, akik bizonyára örömmel vesznek tudomást a társaság létezéséről s készséggel mozdítják elő annak közhasznú célját.

— **Tréfás-estély.** A Salgótarjáni Kőszénbánya Részvény-Társ. zenekara folyó év február hó 29-én, szombaton a Wagner szálloda összes termeiben hangversenyyel egybekötött tréfás-estélyt rendez. Belépő-díj: személyjegy 1 kor. 60 fill., családjegy 3 személyig 3 korona. Kezdeté este 8 órákor. Tánchoz a zenét Péter Károly szolgáltatja. Műsor: 1. Strauss Richárd. Váraskeringő, egyveleg. 2. Paasch W. Macskanegyves, ének bohózat. 3. Fleisner Károly. Xilophon szólo. 4. Pasch W. Kutyanegyves ének Fohózat. 5. Vollstedt Róbert. Zenélő automaták. 6. Teich Ottó. Három kóser házoló, komikus jelenet. 7. Piznik Béla. Zenélő viasz-bábok. A kellemesnek ígérkező estélyre felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

— **A vasuti altisztek** által f. év március hó 7-én rendezendő zárkörü táncestélyre az olvasó közönség szíves figyelmét ezután is felhívjuk.

— **A puji olvasókör táncestélye.** Izléses meghívók hirdették a puji olvasókör február hó 15-iki táncestélyét. Igaz érdeklődést keltve mindazokban, kik a puji distingvált intelligenciát ismerik és kik az estéllyel egybekapcsolt kulturális célt, — a ref. templom építését — szívükön hordják. Nalaczi Naláczy Géza védnöksége alatt tömörült össze a 25 tagu rendező-bizottság és lelkesedéssel, odaadással munkálkodott az estély sikerének biztosításán. Az olvasókör összes helyiségeit megtöltötte a közönség s midőn a zenekar rázendített a megnyitó csárdásra, egymásután sorakoztak a párok a perdülő táncra. Az együttérzés és igaz öröm sugárzott mindenki arcán. Az estély sikerétől áthatottan, vígan szórakozott a közönség. A fényesen díszített táncterem valóságos paradicsommá alakult át és a lelkesítő zene bűbajos dallamától átszellemülten lankadatlan kitartással lejtették a párok a táncot. A kora hajnali órákban ért véget az estély, melynek anyagi sikere oly kiváló volt, mint az erkölcsi. A nyers bevétel 540 korona, a kiadás 180 korona, a tiszta bevétel 360 koronát tett ki, mely összeget a rendezőség a ref. egyház alapot kezelő gondnokságnak átszolgáltatta. Jegyeiket megváltották: Nalaczi Naláczy Géza 50 koronával, Láhnyi József 20 koronával, Lészay Zoltán 14 koronával, Özv. Balázs Bálintné, Balázs Farkas, Balázs József, Bárányffy Albert, dr. Boér Géza, Brázovay Zoltán, ifj. Brázovay Elek, Denesisor Péter, Eperjesy István, Fekete Máté, Frischolz Jenő, Géczy Imre, dr. Jäger Ferencz, dr. Jenciu Tamás, Kósa Mihály, Onucsán Miklós, dr. Popu Viktor, Papp Árpád, Sebesy Farkas, Solymosy Gyula, Szállásy Károly, Szilágyi Károly, Török Árpád, Török Géza és dr. Vasinka Tamás 10—10 koronával, Ábrahám Zsidor, Áschner István, Bora János, Barabás János, Czinkora János, id. Jenciu Tamás, Klekán Péter, Kerekes András, Meskó Lukács, Ringler Mór, ifj. Szilágyi Ferencz, Szécsy Mátyás, Tencei Antal és Balázs Zsigmond 5—5 koronával, Bocanics János, Balázs Ferenc, Grézer Vil-

mos, Janza Vazul, Kohn Mór, Kréva Benő, Ladó Ferencz, Kern Lajos, Magyar János, Puj Sándor, Róza Ede, Ruder József, id. Szilágyi Ferencz, Buda Jenő, 4—4 koronával, Berkes Ferencz, Bágya Ferencz és Mátéhovics Illés 3—3 koronával, Özv. Buda Józsefné, dr. Bontescu Viktor, Grosz Vilma, Hermán Henrik, Herczeg András, Muntján Mihály, Nagy Lajos, Pietsch István, Pietsch Béla, Pietsch Henrik, Sándor Ernő, Simon Emilia, Sora Onisifor, Vársárhelyi Lőrincz és Vitán Gábor 2—2 koronával. Láhnyi Józsefné egy női kézimunkát adományozott az egyházi alapnak. A csinos kivitelű tárgy kisorsoltatott és az ekként befolyt 20 korona összeg a fentjelzett tiszta jövedelemhez lett csatolva. A nyerő fél Frics Henrik takarékpénztári könyvelő visszaajándékozta az egyháznak. Ugy a rendezőségnek, aján-dékoznak, de különösen a jelenvolt adakozóknak ezennel igaz köszönetet mond. Puj, 1908. február hó 20-án. A puji református egyház gondnoksága.

— **A petrozsényi máv. mozdonyfűtők** 1908. évi március hó 1-én, a Wagner szálloda nagytermében Sárközy Tihamér fűtőház-főnök védnökségével jótékony-célú, zártkörű táncvigalmat rendeznek. Belépti-díj: Személyjegy 1 korona, családjegy 2 korona. Kezdeté este 8 órákor. Felülfizetések a jótékony célra való tekintettel köszönettel fogadtnak és hirtapilag nyugtáztatnak. A zenét Mezei petrozsényi cigány-zenekara szolgáltatja. A tiszta jövedelem az elszerecséltelenedett petrozsényi vasutasok családjá részére fordítatik.

— **Köszönet nyilvánítás.** A lupényi ifjusági egyesület által f. hó 8-án tartott hangversenyyel egybekötött táncmulatság alkalmából felülfizetni voltak szívesek: Krizkó Bohus b. ig. 15 kor., Zoffó Dániel 8 kor., Kassián Sándor 6 kor., Macsek Antal 5 kor., N. N. 4 korona, Eliásch Vilmos 3 kor., Henz Mihály, Petrilla Parthen, Pák József, 2—2 korona, Harthlauer Jakab, Hribál Ferencz, Seidenfeld Mór, Unnusch Gyula, Bartha Gyula, Westmann Zsigmond, Zajzon Olivér, Nagy Mihály, Lázár Miklós, Gellért Jenő, Mein Vilmos, György József, Máncsics Veszeli 1—1 korona, Renovics Antal 40 fillér. Miért hálás köszönetét fejezi ki: Lupényben, 1908. évi február hó 18-án. Sztojka Béla ifj. egys. igazgató.

— **A petrozsényi főgimnázium ifjusága** által folyó hó 15-én rendezett hangverseny alkalmával felülfizettek: Róth Floris 8 kor., Bocsáth Mihály, Grausam Károly, Henrich Viktor, Janza Vazul, Dr. Nesztor Camil, Marek Mór, Préda János 6—6 kor., Schreiner József 5 kor. 10 fill., Dr. Gidró Jenő, Kósa Mihály, Peccol Antal 5—5 kor., Bauer Vilmos. Jezerniczky Elemér, Nikolajevits Plató, Trifi Bazil, Váradí Vilmos, Weinberger Bernát, 4—4 kor., Dr. Makray Lipót, Dr. Schulek Jenő, 3—3 kor., Becker Dávid, Blaschek Aladár, Bokk R., Braun Albert, Csetényi Emil, Fehér Ignác, Löwy Hermann, Rotter Antal, Rudolf József, Szokol Miklós Dr. Török Mór, Vank Nikodém, Vasitsék F., Weisz Mór, Zádory Károly, 2—2 kor., Azzola János, Goldstein Albert, Hermann Adolf, Hermann Henrik, Junger Samu, Kohn Mór, Reingewirtz Lajos, Salló Károly, Schein M., Schwalb Náthán, Dr. Weisz József 1—1 koronát. A felülfizetések ez uton mond köszönetet a főgimn. igazgatósága.

— **Hunyadvármegye II. Rákóczi Ferenczért!** Mióta a nagy Rákócziak hamvai hazai földben pihennek, általános óhajja vált, hogy a dicső nemzeti fejedelmnek nagyságához méltó szobor emeltessék. A hazafias mozgalom élére gróf Andrássy Gyula és a kuruc idők nagynevű historikusa; Thaly Kálmán országgyűlési képviselő álltak. Az ő vezetésük alatt bizottság alakult, mely az eddig egybegyűlt alap kiegészítésére nyereményekben gazdag sorsjátékot rendez.

A sorsjáték főnyereménye 40.000 korona. Vannak ezenkívül tízezer, hatezer, ötezer, továbbá sok kétezer és ezer és kisebb nyeremények.

Az összes nyeremények értéke 90.900 korona. Ezeket a hazafias célú sorsjegyeket, melyeknek darabja 1 koronába kerül, most küldte meg a bizottság Hunyadvármegye közönségének, megyénk urhölgyeit pedig fölkerítte a sorsjegyeknek ismerőseik körében terjesztésére.

Vármegyénk hazafias közönsége mindenkor meghozta áldozatát nagyjaink emlékének és kétségtelenül örömmel és lelkesedéssel fogja meghozni a nagyok nagyjának a magyar szabadság első zászlóbontójának: II. Rákóczi Ferencznek is.

A nagy kurucfejedelm emléke egyuttal a mindent feláldozó, példaszerű hazaszeretnek emléke lesz, járuljon tehát hozzá minden magyar, hogy a monumentális szobor létesüljön.

Adóssága ez a magyarnak az önzetlen hazaszeretet eszményképe iránt s bizony restelkednünk kell, hogy ily későn hozzuk meg áldozatunkat a dicső Rákóczinak, a ki hazájáért, a mi szabadságunkért, családí tüzhelyét, boldogságát és minden földi javát feláldozta.

Tegyük jóvá a mulasztást:

Hölgyeink! Járjanak elő jó példával!

A sorsjegyek nyilvános huzása március 15-én lesz Budapesten a m. kir. Lottóigazgatóságnál (IX. ker. Vámpalota).

— **A petrozsényi gör. kel. nőegylet** f. hó 16-án tartott táncvigalma igen jól sikerült a Wagner szálloda nagytermét és összes helyiségeit a résztvevők sokasága töltötte meg s vidám hangulat mellett a virradot vetett végett a táncvigalomnak. Bevételehez felülfizetéssel hozzá járultak: György Anic 5 kor., Vasince Miklós 4 kor., Szokol Miklós 3 kor., Stanca Ávrám, Truka János, Muntean Mihály, Brendusa József, Janky János, Mihecz Gerassim, Ani Péter, Morar Miklós, Fábán József, Vancu Nicodim, Tecau János 2—2 kor., Gaál Samu, Butyár Lajos, Loy N., Csolpár Mihály, Miskolcz Lajos, 1—1 kor., Bucurenciu György 50 fill., Oprea János, Almási L., Marvay József 40—40 fillér. A tiszta jövedelem 49 kor. 80 fillér. Ugy a résztvevőknek, valamint a felülfizetőknak a nemes cél támogatásáért köszönetét nyilvánítja: Szokol Miklósné a gör. kel. nőegylet pénztárnoka.

— **A nép hasznos foglalkoztatása** szocális feladatot képez. A zsilvölgyi foglalkozási viszonyok a házi ipar üzését kívánatossá s annál inkább lehetővé teszi, mert amíg a család, vagy felnőtt férfi családtag a bányánál, vasutnál, vagy más ipartüésnél dolgoznak, a nők, gyermekek a házi ipar körébe eső foglalkozással s hasznosan tölthetnek az időt s keresetükkel a családn anyagi jólétét mozdítanák elő. Sajnos, ebben a tekintetben a Zsilvölgyben eddig mi sem történt. A munkásnép foglalkozása, keresetüknek biztosítása céljából némely gazdasági egyesület évenként a vármegye más és más községeiben háziipari tanfolyamot szokott rendezni. A tanfolyamokon, főként a fűzfavessző, szalma- és gyékényfonás tanítottak. Hogy azonban ezeken a tanfolyamokon elsajátított háziipari cikkek készítését a nép továbbra is folytassa, elsősorban szükséges, hogy az egyes háziipari cikkek előállításához szükséges nyers anyag közelben, lehetőleg magában a községben olcsó árban álljon rendelkezésre. Szalma, vagy gyékény, könnyen s olcsón beszerezhető, míg a feldolgozásra legalkalmasabb fűzfavessző legtöbb községben nincsen; s ez az oka annak, hogyha a fűzfavessző fonását meg is tanulták, azt később elhanyagolják, mert az anyaghoz távol vidéken is drágán jutnak hozzá. Ez a körülmény arra bírta a **D a r á n y i** földmívelésügyi minisztert, hogy a községeket fűztelek berendezésében államsegélyben részesítse. Minden holdra kap a község vagy termelő 100 korona- a föld megmunkálásra fordítandó-segélyt és ezenkívül nemes földugványokat ingyen megfelelő mennyiségben. Fűzfavessző termelésre alkalmas talaj van a Zsilvölgyben elég, mely legelőnyösebben hasznosítható volna fűztelek létesítése által. A nép jólétét szívükön viselő tényezők figyelmébe ajánljuk a közölt miniszteri intézkedést.

— **Az országos munkásbetegsegélyző** és balesetbiztosító pénztár folyó hó 1-től kezdve hat napibér osztályozatot léptetett életbe s egy munkanapra eső bér, illetve fizetés alapul vételével a heti járulékok követezőkben állapította meg:

I. oszt.	1 kor.	napibér után 2 $\frac{1}{2}$ %	14 3 $\frac{1}{2}$ %	21 fill.
II. „	2 „	„	„	29 „ 42 fill.
III. „	3 „	„	„	42 „ 63 fill.
VI. „	4 „	„	„	56 „ 84 fill.
V. „	6 „	„	„	70 „ 1.05 fill.
VI. „	8 „	„	„	98 „ 1.47 fill.

heti járulék fizetendő:

I. osztályban	0.50 korona	napi táppénz
II. „	1.—	„
III. „	1.50	„
IV. „	2.—	„
V. „	2.50	„
VI. „	3.50	„

igénybe vételére jogosult a pénztári tag. Ugyanezen osztályok szerint 20, 40, 60, 80, 100, és 140 korona temetkezési biztosítást nyújt a pénztár.

Azok a biztosítottak, kik pusztán napibért élveznek, a bérüknek megfelelő osztályba soroztatnak.

Azok, kik órabért kapnak az órabér 10-szerességének megfelelő összege vételek alapul.

Akik a bér vagy fizetés mellett élelmezést is kapnak, azoknál a bérhez illetve a fizetéshez az élelmezés egyenértéke is hozzászámítandó 32 koronában havonként.

A szakmány-, darabszám-, (accord) keresetnél a munkaadónak a hetikereset átlagát kell venni — amennyiben ezt nem tenné, a férfimunkások a III-ik, a női munkások a II-ik osztályba soroztatnak.

Önkéntes tagok a bevallott illetve a pénztár által megállapított keresetük szerint osztályoztatnak.

A kereseti viszonyok változásával a tagok magasabb vagy alacsonyabb osztályba való soroztatásuk kérhetik. Azoknak a munkaadóknak alkalmazottai, kiknek fizetése vagy bére be nem jelentetik — a régebbi keresetük napibér-osztályába soroztatnak. Ezen mulasztásból a biztosítottokra háruló kárért azonban a munkaadó felelős.

Törvény szerint a járuléknak felét a munkaadó sajátjából fizeti — míg a másik felét a biztosított béréből illetve fizetéséből levonni jogosult, de a pénztárral szemben az egész járuléktól a munkaadó felelős, ki köteles a járulékot a számla bemutatástól legkésőbb 3 nap alatt befizetni.

A munkaadók és alkalmazottaik összesen három százaléktól kötelesek fizetni — hét napi kereset után.

Azon iparosok alkalmazottai után, kik üzemükben 5-nél több munkást rendszerint nem alkalmaznak és a kiknek üzeme a kisipar mérvét meg nem haladja, a járuléktól az átlagos napibér 2 százaléka szerint számíttatik.

A 2 százalékos betegségélyezési járulék fizetésének kedvezményére a kereskedők, közintézetek, állami, törvényhatósági és községi hivatalok, egyletek, szövetkezetek stb. még az esetben sem bírnak igényvel, ha alkalmazottaik száma az 5-öt meg nem haladja.

— **Tánciskolai jelentés.** Járványos betegség miatt a táncitanást húsvét utánra halasztotta SÁRA Miklós táncmester.

Faeladási hirdetmény.

A Nándra Andronik és társai bajesdi nemesi közbirtokosság Vulkán község határában fekvő erdejéből a 2. és 3. sz. összesen 152 kat. hold kiterjedésű osztagoknak 37871 m³ bükk-szénfára becsült összes faállománya 17000 korona kikiáltási ár mellett a vulkáni körjegyzői irodában 1908. évi március hó 14-én, délelőtt 9 órakor a nagyméltóságú földművelésügyi m. k. miniszter ur 1905. évi 7585. számú magas engedélye alapján nyilvános árverésen elfog adatni.

Zárt írásbeli ajánlatok az árverés napján a szóbeli árverés megkezdéseig az árverezést vezető elnök kezéhez adandók be.

Az árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10%-át óvadékképes értékpapirban, vagy készpénzben az árverezést vezető elnök kezéhez letenni, vagy zárt írásbeli ajánlatukhoz azt hozzá csatolni.

A zárt írásbeli ajánlatokban az is kiteendő, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és annak magát aláveti.

Utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Az árverési feltételek a közbirtokossági elnöknel, a vulkáni körjegyzői irodában, a petrozsényi m. kir. járási erdőgondnokságnál és a dévai m. kir. állami erdőhivatalnál megtekinthetők.

Bajesd, 1908. évi február hó 7-én.

Fekete Máté,
közbirtokossági elnök.

Egy jó karban lévő, kevésbé
■ ■ használt, fordítható ■ ■

BILIÁRD

kettős márványlappal s teljes felszereléssel, előnyös feltétel mellett azonnal eladó.

Értekezhetni Petrozsényben:

GRÖSS HERMANN
tulajdonossal.

A Salgó-Tarjáni Kőszénbánya R.-T. petrozsényi bányagazgatóságának 14 (egy negyed) millió téglára van szüksége.

Kérjük mindazokat, kik ezen mennyiségnek egészben, vagy részben való szállítására refraktálnak, ajánlataikat az ár, a téglák minősége és a szállítási határidő pontos megadásával hozzánk mielőbb beküldeni.

Az ár a petrozsényi illetve vulkáni állomásokra való szállítás mellett értendő

Teljes tisztelettel
SALGÓTARJÁNI
KŐSZÉN-BÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRSULAT
petrozsényi bányagazgatósága
Bányagazgató: RÓTH.

Eladó ház üzlethelyiséggel.

Vulkánban, a főutcán 3 üzlethelyiséggel és több lakszobából álló házat örök áron eladom.

HUSZERL ARTHUR Aninosza.

Első petrozsényi
könyvnyomda és
könyvkötészet

Van szerencsém Petrozsény és vidéke mélyen tisztelt nagyérdmü közönségének

tisztelettel tudomására adni, hogy 1893. év óta fennálló **könyv- és papirkereskedésemet** ezen szakba vágó cikkekkel dusan felszereltem s a legfokozottabb igényeket pontosan s a legjutányosabban kielégitem. **Tanszerek-, rajz- és íróeszközök, tankönyvek, imakönyvek, albumok** stb. nagy választékban állnak rendelkezésre s ezeket is legolcsóbban árusítom el. A legegyszerűbbtől a legfinomabbig: **irodapapírok, levélpapírok, névjegyek, eljegyzési kártyák** stb. kereskedésben jutányos áron kaphatók.

Midőn a kultúra tért hódított a Zsilvölgyben, Petrozsényben **nyomdát** állítottam, a társadalmi életnyilvánulás követelményeit kielégítendő hirlapot indítottam, hogy a sajtó erejével a hazafias célt szolgáljak. A kezdett nehézségeivel küzdve, anyagi áldozatok meghozatalával tartottam fenn s oda fejlesztettem a nyomdát, hogy a legmesszebb menő igényeket a legjutányosabban kielégíteni képes vagyok; miért is a n. é. közönség szíves támogatását kérem.

A művelt közönség folyton fokozódó igényeinek a haladás, a fejlődés kívánalmainak kielégítését szem előtt tartva **KÖNYVKÖTÉSZETET** rendeztem be gépezettel, a legmodernebb eszközökkel felszereltem s ebbe a szakmába vágó munkálatok teljesítését megelégedésre s a legjutányosabban elvállalom.

Teljes tisztelettel:

FIGULI ANTAL.

Hivatalos- és
magánnyomtatványok.

Papir-, rajz-
és
könyvkereskedés.

„Petrozsény és Vidéke”
kiadóhivatala.